

Processen fram till rättegången i tvistemål respektive brottmål

Rättegångsprocessen vid tvistemål

(Allmänna domstolarna - 3 instanser, tingsrätten, hovrätten och högsta domstolen)

Kärande - lämnar in stämningsansökan - **käromål** med yrkande

Svarande - **svaromål** (medge eller bestrida)

Kärande företräds av juristombud/advokat

Om svarande medger eller inte dyker upp - blir det **tredskodom**

Bestridning - skäl för detta - bevis för avtalsbrott

Inför muntlig förhandling - förlikning

Huvudförhandling/rättegången

Rättegångsprocessen vid brottmål

(också allmänna domstolarna)

Förundersökning vid misstanke om brott

Polis eller åklagare utreder

Eventuella vittnen och offret/målsägande förhörs. Tilltalade är den som anklagas för att ha begått brott.

Vid bevittning av brott - har man rätt att hålla kvar den misstänkte

Frihetsberövande i avvaktan på ett beslut om anhållande. Därför kan polisen hålla kvar en misstänkt i väntan på häktning

Om den misstänkte är skäligen misstänkt eller starkare grad, kan vid misstanke om att denne kan rymma eller begå fler brott, åklagaren ansöka om häktning hos tingsrätten inom fyra dagar från gripandet

Åtal ska väckas av åklagaren inom 2 veckor, då lämnas en stämningsansökan in, "man väcker åtal", där ska gärningsbeskrivningen framgå

Tvistemål i förvaltningsdomstolarna eller specialdomstolarna

Förvaltningsdomstolar: Om tvisten rör en offentlig myndighets beslut (som till exempel ett skattemål eller socialförsäkringsmål), då kan tvistemålet prövas av förvaltningsdomstol istället för allmän domstol.

Specialdomstolar: Det finns även vissa specialdomstolar som kan pröva specifika typer av tvistemål. Ett exempel på detta är **Mark- och miljödomstolar** som hanterar tvister om miljöskydd, plan- och bygglagstiftning, etc.

Brottmål i förvaltningsdomstolarna eller specialdomstolarna

De flesta brottmål prövas i allmänna domstolar (tingsrätt, hovrätt, Högsta domstolen), men det finns vissa brottmål som kan bli föremål för förvaltningsdomstolar eller specialdomstolar, särskilt om det handlar om specifika typer av brott.

Förvaltningsdomstolar: Om brottet har en förvaltningsmässig anknytning, som t.ex. brott mot skattelagstiftning eller andra brott som faller inom förvaltningsområden, kan de dömas i förvaltningsdomstolar. Men dessa är mer undantag än regel.

Specialdomstolar: Vissa brottmål kan också hamna hos **specialdomstolar**. Exempelvis kan tvister som rör arbetsrättsliga brott ibland hamna i en specialdomstol som hanterar arbetsrelaterade frågor.

